

Ptujski tednik

Stev. 44 Ptuj, 3. novembra 1956 Letnik IX.
Glasilo SZDL ptujskega okraja — Uprava in uredništvo Ptuj, Lackova ulica 8 — Telefon 156, NB Ptuj štev. 643-T-206 — Ure-
juje uredniški odbor — Odgovorni urednik Janez Petrovič — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna —
Cena 10 din — Letna naročnina 500 din, polletna 250 dinarjev

Obsodba agresije

PREDSEDNIK TITO O AGRESIJI NA BLIŽNJEM VZHODU — AGRESIJA GROZI, DA SE BO SPREMENILA V VELIKO VOJNO — OZN MORA OBSODITI NAPAD IN OBNOVITI VERO ČLOVEŠTVA V MIR IN SODELOVANJE MED NARODI

Predsednik republike Josip Broz-Tito je dal v sredo naslednjo izjavo o agresiji na Bliznjem vzhodu:

»Na Bliznjem vzhodu je prišlo do odkrite agresije Izraela proti Egiptu, ki je ustvarila vojni položaj in ki grozi, da se spremeni v vojno velikega obsega z nedoglednimi posledicami in z nepredvidenim izidom.

Pod preizvezo, da hočeta zadržati to področje pred posledicami izraelskega vdora na

egiptovsko ozemlje, sta Anglija in Francija včeraj ultimativno zagrozili, da bosta zasedli Sueski prekop. To pa ni noben ukrep proti izraelski agresiji in tudi ne zaščita pred njo, marveč bi to pomenilo, če bi se uresničilo, nadaljevanje iste agresije. Pravzaprav sta obe akciji, izraelska in anglo-francoska, očitno tudi povezani — in brez posebnega prizadevanja z njihove strani, da bi to očitnost prikrili — je to v celoti enotna agresija.»

PREDSEDNIK TITO: »OZN mora obsoditi napad!«

Predsednik republike Tito je že večkrat opozarjal na nevaren položaj v tem delu sveta. Isto so storili tudi odgovorni predstavniki mnogih drugih dežel. Toda prav v času, je dejal predsednik Tito, ko so že bili ustvarjeni nekateri pogoji za sporazum, sta se Anglija in Francija odločili za silo, s pomočjo katere hočeta Egiptu vsiliti enostransko ureditev. To sta storili, ne da bi čakali na akcijo OZN in celo tako, da sta blokirali delo Varnostnega sveta, ki se je bil že sesel, da bi obravnaval te vprašanje in sklepal o njem.

Ob koncu svoje izjave je predsednik Tito dejal:

»Če te agresije ne bodo zastavili s skupnim prizadevanjem vseh članic OZN, bi utegnili to imeti nedogledne posledice v tem delu sveta in ne samo v njem. Nemogoče in nedopustno je namreč, da bi v naših časih s silo obravnavali takšno vprašanje kakor je suesko. Ves svet po pravici pričakuje, da bo imela OZN, pa tudi vsak njen član posebej, pred očmi skrajne koristi mednarodne skupnosti in da bo z obsodbo te agresije in grožnje z vsemi razpoložljivimi sredstvi preprečila vojno in spet obnovila vero človeštva v možnost, da se zagotovita mir in sodelovanje med narodi.«

OZN je obsodila agresijo

Izjava jugoslovanske vlade o anglo-francoskem napadu na Egipt

Jugoslovanski narodi izražajo simpatije vladi in narodu Egipta

Jugoslovanski narodi in vlada FLRJ sta z globokim vznemirjenjem in ogorčenjem zvedeli za začetek britansko-francoske agresije proti Egiptu in o zverinskem bombardiranju Kaira. V imenu jugoslovanskih narodov je vlada FLRJ izrazila svoje simpatije narodu in vladi Egipta — žrtvi agresije.

Jugoslovanska vlada pričakuje, da bodo vsi narodi sveta in njihove vlade obsodile agresijo in jo skušale s skupnimi napori zaustaviti. S tem ciljem je jugoslovanska vlada dala nalog svojemu stalnemu predstavniku v Združenih narodih, da zahteva takojšnje sklicanje izrednega zasedanja Generalne skupščine OZN.

Po včerajšnjih poročilih iz New Yorka je 2. XI. Generalna skupščina OZN sprejela ameriško resolucijo o ustavitvi sovražnosti na Bliznjem vzhodu. Resolucija zahteva, naj se vse države, ki so zapletene v sedanji spopad, takoj sporazumejo o prekinitvi ognja ter ustavijo vse vojaške premike. Generalna skupščina zahteva, naj vse prizadete države takoj umaknejo svoje sile na meje, ki jih določajo določila o premirju.

Žalna svečanost za dan mrtvih v Ptuj

V četrtek, 1. novembra t. l., je bila ob grobu narodnega heroja Jožeta Lacka in številnih borcev ter talcev na ptujskem pokopališču žalna slovesnost vpricho velikega števila udeležencev, zvezana s protestom proti novim grobnim vmešavanjem v notranje zadeve malih držav, zlasti proti oboroženemu napadu angleških in francoskih agresorjev na Egipt.

pihala »Svobode« na čelu na mestno pokopališče. Kot vsako leto ob dnevu mrtvih je tudi letos imelo pokopališče praznične lice. Pogled na neštete okrasne grobove je vzbujalo vtis, kot da se je čez noč vse pozno cvetje preselilo na pokopališče. Pogled nešteti udeležencev žalne svečanosti se je upri v marmornati plošči vklesana imena padlih borcev na novem lepem spomeniku nad skupno veliko grobnico heroja Jožeta Lacka in številnih borcev ter talcev iz minule vojne. Cvetje ob spomeniku je kazalo, da so bili tukaj že prej sojci padlih in

da so jim spomin prižgali svečke. Na slovesnosti je govoril sekretar Okrajnega odbora SZDL tov. Miro Bračič. Kakor so ljudje pričakovali, ni bil njegov govor posvečen samo spominu na pokojne rodoljube v tej grobnici, temveč je spregovoril o zadnjih političnih dogodkih v Madžarski in Egiptu. Vedno je naše državno in partijsko vodstvo ter naše ljudstvo s tovarišem Titom na čelu na strani malih narodov ter s simpatijami spremlja njihovo borbo proti agresiji. Izrazil je globoko sočutje z žrtvami agresije vojnega napada

Angležev in Francozov na Egipt ter upanje, da bo OZN in javnemu mnenju uspelo odpraviti novo veliko nevarnost za vojni požar velikega obsega.

Žalna slovesnost na pokopališču je končala s spuščanjem zastav in praporov, polaganjem vencev na grobove borcev in talcev ter vojakov stare jugoslovanske vojske, častno salvo in igranjem Svobodine godbe na pihala.

Ljudje so še v gručah ostali na pokopališču pri grobovih svojcev ter v razgovoru o najnovejših političnih dogodkih v svetu.

Tuberkuloza še ni pokončana

Ko v času vsakoletnega protituberkuloznega tedna pregledujemo in ocenjujemo naše delo v borbi s tuberkulozo ter ga pojasnjujemo naši širši javnosti, iz leta v leto ugotavljamo določeno zboljšanje stanja: vedno manj bolnikov umira od tuberkuloze, manj odkrivamo težkih primerov bolezni in možnosti za uspešno borbo tako v materialnem kakor organizacijskem pogledu postajajo boljše.

proces na pljučih se hitro zboljšuje. Bolniki pridobijo na teži, nimajo temperature, ne kašljajo in v več ne izpljujejo. Vse to pa še ni odločilno za dokončno ozdravljenje. Dobro vem, da so v obolenih delih pljuč zabarikadirani še milijoni bacilov in da zdravljenje, kljub na oko sijajnemu stanju, še ni končano. Sedaj bi se pravzaprav se le moralo začeti. Kaverne, ki so sedaj očistene, je treba zapreti, kar moremo doseči največkrat edino z operacijo (plastiko, pneumothoraxom in v zadnjem času najuspešnejše z resekcijo t. j. odstranitvijo bolnega dela pljuč). Tu se začne težava. Bolniki, ki se po zdravljenju počutijo kot zdravi, operacijo odklonijo, zahtevajo odpust iz bolnišnice in pogosto odidejo iz bolnišnice domov. Potrebna je vsa sila preprečevanja in dokazovanja, k. kljub vsemu pri mnogih ne uspe. Tak bolnik odide domov prerano in po nekaj mesecih se stanje spet toliko poslabša, da je na istem kot je bil prej. Bolezni pa je postala kronična, težje ozdravljiva in bolnik invalid, nesposoben za delo in radi pozitivnega izmečka nevaren okolici. Ker mu je nerodno, da se je vse zgodilo tako, kot je napovedal zdravnik in je odšel iz bolnišnice samovoljno, ostane često tako dolgo doma, dokler

pač vzdrži. Po nekaj mesecih se vrne z ogromnimi kavernam. — tokrat brez upanja na ozdravitev. Poleg tega je v tem času že izvršil svoje žalostno poslanstvo okuževalca svoje okolice. Siedi ponoven sprejem v bolnišnico. Bolnik misli na ozdravitev, mi mislimo na izolacijo, da ne bo okuževal drugih. Iz humanih razlogov sledi ponovno dajanje zdravil, ki sicer stanje olajšajo in podaljšujejo življenje, a ozdravitve ni in bolnik umre ali v bolnišnici, ali pa razočaran prosi svojce, da ga pripeljejo umirat domov. S tem se tudi pri nekih ljudeh podkrepljuje mišljenje o neuspešnosti zdravljenja tuberkuloze, k pripravljata teren fatalizmu, katerega često srečujemo pri naših kmečkih bolnikih.

manja zdravil pogosto postanejo bacili rezistentni (odporni) na zdravila in so s tem izgledi na ozdravitev še slabši.

Drugi važen problem, ki nam zmanjšuje uspehe v borbi proti tuberkulozi, pa je še vedno premala skrb za bolnike po zdravitvi — o ozdravitvi lahko govorimo šele takrat, ko je bolnik že nekaj let brez vsakih znakov bolezni. Še vedno se mnoga podjetja, ustanove in kmetijska gospodarstva branjo zaposliti zazdravljene tuberkulozne bolnike, čeprav bi ravno oni morali imeti prednost. Dobro zazdravljen tuberkulozni bolnik je sposoben tako rekoč za vsako delo, če zvezamo nekatera fizično posebno težka dela. Zazdravljenim bolnikom delo ob dobri prehrani ne škodi, nevarnejše je pohajkovanje ob pomanjkljivi prehrani in občutke manjvrednosti zaradi brezposelnosti. Pri naših kmečkih bolnikih pa je največja težava v tem, da zdravi člani družine bolniku dost ne verjamejo. Češ kaj dobro izgleda in ga silijo k delu že takrat, ko še ni sposoben.

Seveda imamo v našem okraju tudi precej bolnikov s tuberkulozo, kjer je potrebna poleg načrtnega zdravljenja tudi druga pomoč. Protituberkulozne seke je se z vnmom lotevajo tako dela na zdravstvenem presvetljevanju kakor tudi pri materialnem pomaganju potrebnih bolnikov. Žal so sredstva protituberkuloznih sekcij Rdečega križa zelo omejena. V drugih slovenskih okrajih črpajo precejšnja sredstva iz 5% davka na alkoholne pijače ki pa se pri nas iz nerazumljivih razlogov še ni uveljavil. Prispevek v protituberkuloznem tednu so namenjeni sekcijam RK, za uspešno delo v borbi proti tuberkulozi, ki je v našem okraju še nujno potrebna.

Tuberkuloza še ni pokončana! Naj vsak državljan po svojih močeh in znanju doprinese svoj delež!

Kljub temu, da je tuberkuloza s pomočjo vse uspešnejših zdravil, boljše operativnega zdravljenja in splošnih preventivnih ter socialnih ukrepov skoraj povsod na svetu prenehala biti masovna in nagla morilka človeškega rodu, ostaja še vedno prvorazredni zdravstveni in socialni problem. Vedeti moramo namreč, da znatnemu padcu umrljivosti od tuberkuloze žal ni šel v korak enak porast popolnih ozdravitvev, tako da je absolutno število tuberkuloznih bolnikov ostalo skoraj neizpremenjeno.

Slovenija se je že precej približala v pogledu tuberkuloze stanju v zdravstveno naprednih deželah, vendar so med posameznimi okraji velike razlike. Tako je naš okraj še vedno med onimi slovenskimi okraji, ki imajo umrljivost za tuberkulozo iznad slovenskega povprečja, število na novo odkritih bolnikov pa je iz leta v leto enako. Ekonomska izguba je velika, saj se v našem okraju potroši za tuberkulozne mesečno do 3 milijone dinarjev, izguba na produkciji zaradi tuberkuloze pa je še znatno večja, da ne govorim o psihičnih in drugih težavah tuberkuloznih bolnikov samih.

Kje so vzroki, da ne dosežemo hitrejših in res odločilnih uspehov v borbi s tuberkulozo? Eden osnovnih vzrokov je nedvomno v tem, da se bolniki v velikem procentu zelo nevestno zdravijo! S streptomycinom, cutizonom, PAS in drugimi dobrimi zdravili kaj kmalu dosežemo v bolnici znatno zboljšanje počutja bolnikov in tudi

Bolnica za zdravljenje TBC v Topolšici

MAŠ KUMENTAR

Kljub temu, da revolucionarna Madžarska v trenutku, ko pišemo, še ni končana, so vendar že vidni obrisi rezultatov te tragedije. Toda najprej k dosežanemu dogajanju.

Madžari, ki so v zadnjih letih živeli pod podobnimi okolnostmi kakor Poljaki, so se živo zanimali za razvoj dogodkov v tej državi. Te smo v glavnih obrisih opisali že zadnjič. To je sprožilo široko ljudsko gibanje, ki je enostransko zahtevalo zagotovitev nacionalne neodvisnosti, suverenosti Madžarske, demokratizacijo političnega, gospodarskega in splošno družbenega življenja. Toda tedanja madžarska vlada tega ni hotela razumeti. Ožigovsala ga je kot protirevolucionarno in pri takšni situaciji ni bilo potrebno mnogo, da se je gibanje spremenilo v upor z orožjem, ki so se mu pridružili vsi. Stvar b. se verjetno hitreje končala in bi ne imela tako hudih posledic, k. obsegajo tisoče mrtvih in ranjenih, razbiti glavno mesto Budimpešto in razstrojeno gospodarstvo ter promet, da takratna vlada ni zagrešila najusodnejšega koraka, da ni politizirala na pomoč državi se mučileh sovjetskih čet. Sovjetske čete so se pozitivno odzvale. Toda madžarske množice niso klonile tudi pred temi. Ko so boji že nekaj dni trajali, se je sestel Varnostni svet, da bi »pručil situacijo na Madžarskem.« Medtem je odstopila madžarska vlada z Imre Nagyjem na čelu in s Hegedusem, kot zastopnikom stare smeri ob strani. Ljudstvo tudi s to vlado ni bilo zadovoljno in nemiri so se nadaljevali. Nagy je moral preosnovati vlado, ki jo sedaj tvori predstavnik političnih skupin, kot so obstajale po koncu vojne leta 1945. Ta vlada je objavila svoj program, ki v veliki meri ustreza zahtevam množic in mir se je polagoma vrnil v deželo. Toda ostala je zahteva, da sovjetske čete zapuste deželo.

Ko to pišemo, je v veljavi ultimativno zahteva upornikov in vlade, torej najštrših madžarskih množic, da sovjetske čete v določenem času zapustijo madžarsko ozemlje. Situacija pa v tem trenutku izredno komplicira splošno mednarodno politično situacijo, ki je nastala zaradi izraelske intervencije v Egiptu in obožene intervencije Velike Britanije in Francije na področju Sueskega kanala. S »tihu privolitvijo« — ali celo dejansko spodbudo Anglije in Francije — so izraelske čete vdrle na egiptovsko ozemlje ter s svojimi oklopnimi enotami prodirle v bližino Sueskega kanala. Velika Britanija in Francija pa sta poslali Izraelu in Egiptu ultimativno zahteva, da prenehata s sovražnostmi ter še pred potekom določenega časa s svojimi padalskimi enotami pod preizvezo, da »je treba zaščititi nemoteno plovo skozi Sueski prekop«, napade Egipt.

Plaz, ki ga je začela sovjetska intervencija na Madžarskem in ki se je nadaljeval z izraelskim vpadom v Egipt in britansko in francosko intervencijo na področju Sueskega kanala, se je utrgal, toda ali se bo s tem tudi zaustavil?

Glade na tak razvoj dogodkov je težko prerokovati, da se bodo sovjetske čete dejansko umaknile z Madžarske. Kako bo ZSSR reagirala na dogajanje na Bliznjem vzhodu, kako v Evropi? Varnostni svet je ob sovjetski intervenciji na Madžarskem, kljub svojemu »proučevanju situacije na Madžarskem« ostal neefekten, ob izraelski in britansko-francoski intervenciji v Egiptu pa se je celo razcepil, ko je proti nadpolovičnemu sklepu a obsodi izraelskega napada na Egipt vložila britanska delegacija svoj »vetos«. Razcep je popolnejši tudi zaradi Eisenhowerjeve obljube, da bodo ZDA pomagale vsakemu, ki bo na Bliznjem vzhodu napaden.

Splošna situacija torej v nobenem pogledu ni niti malo rožnata. Organizacija združenih narodov je sedaj v svoji zgodovini nedvomno v najtežji preizkušnji. Ali ji bo kos? Ali bo znala ustaviti plaz, ki se je utrgal v Budimpešti?

Pridite v ponedeljek, dne 5. novembra, v Mladiko na razstavo!

V ponedeljek, 5. novembra, bo v Ptuj konferenca Zveze ženskih društev ptujskega okraja in obsežnim dnevnim redom glede na številne probleme in vprašanja v zvezi z vsestranskim nedeistvovanjem žena v našem družbenem življenju.

Po konferenci bo ob 13. uri v Mladiki otvoritev potujoče razstave mladinske književnosti, ki jo je ob pomoči in sodelovanju republiškega odbora Društva prijateljev mladine organiziral Okrajni odbor DPM.

Za oboje je precejšnje zanimanje.

